

bevare en ejendom som landbrugsejendom, sædvanligvis viger for udviklingen, hvad enten der er tale om indtagelse af jord til byggeformål, til oprettelse eller udvidelse af industrielle virksomheder eller til udnyttelse af forekomster i jorden, eller indtagelse af jord til offentlige formål (vejanlæg, kraftanlæg m. v.) eller til anvendelse til undervisnings-, forsøgs- eller idrætsformål o. lign. eller til rekreativ anvendelse, overalt, hvor denne indtagelse sker som led i en ordnet udvikling og ikke går ud over, hvad der må anses som en forsvarlig anvendelse af landbrugsjorden på det pågældende sted. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 4.

Betegnelsen selskaber, foreninger og andre sammenslutninger eller fællesskaber, offentlige eller private institutioner, stiftelser og legater tager sigte på alle kategorier af selskaber, sammenslutninger og institutioner, således at kun en eller flere ved navn angivne personer samt den danske stat og danske kommuner frit kan erhverve adkomst på de af loven omfattede ejendomme.

For så vidt angår folkekirkens erhvervelse af landbrugsejendomme, er det på baggrund af drøftelser, der har fundet sted mellem landbrugsministeriet og kirkeministeriet, i § 20, stk. 2, foreslået, at kirkeministerens tilladelse ved sådanne erhvervelser kan træde i stedet for landbrugsministerens. Kirkeministeriet vil påse, at ordningen administreres i overensstemmelse med de mellem landbrugsministeriet og kirkeministeriet aftalte nærmere retningslinier. Under drøftelserne er det af kirkeministeriet anført, at folkekirkens interesser ikke tager sigte på en forøgelse af kirkens jordbesiddelser, men alene på en koncentrering af disse jordbesiddelser på færre, men noget større selvstændige landbrugsejendomme. Det er fra landbrugsministeriets side forudsat, at folkekirkens samlede besiddelser af dyrkningsjord ikke forøges ud over det jordtiliggende, der pr. 1. januar 1964 var i folkekirkens besiddelse, dog at der forskudsvis vil kunne erhverves indtil 300 ha ud over folkekirkens samlede jordbesiddelse pr. nævnte dato. Der lægges endvidere vægt på, at de landbrugsejendomme, der erhverves af folkekirken, er af en sådan størrelse og beskaffenhed, at ejendommene — også på længere sigt — vil kunne opretholdes som selvstændigt drevne landbrugsbedrifter, samt at der ved nedlægnning af for små eller utidssvarende præstegårdsbrug som led i den almindelige strukturrationalisering inden for landbruget så vidt muligt afgives jord til supplement af bestående mindre landbrug og endvidere, at der sker afhændelse af folkekirkens jordbesiddelser på steder, hvor jorden naturligt vil kunne indtages

til samfundsmæssige formål eller indgå i en hensigtsmæssig byudvikling.

Til § 21.

Ifølge forslaget § 21 kan landbrugsministeren give tilladelse til, at selskaber erhverver adkomst på landbrugsejendomme. Tilladelse vil efter forslaget i almindelighed kunne påregnes meddelt, når erhvervelsen sker med henblik på ikke-jordbrugsmæssig udnyttelse, således f. eks. til byggeformål, til industriel anvendelse eller til udnyttelse af særlige forekomster i jorden o. lign., og den tilsigtede anvendelse ikke går ud over, hvad der ud fra en samfundsmæssig bedømmelse må anses at være en forsvarlig anvendelse af landbrugsjorden på det pågældende sted. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 4 og bemærkningerne til § 20, stk. 1.

Med hensyn til adgangen for aktieselskaber inden for handel og industri til at erhverve landbrugsjord for selv at producere de råvarer, der omsættes i deres virksomhed, har det været opfattelsen, at handels- og industrivirksomhedernes behov for sådanne råvarer i almindelighed på fuldt tilfredsstillende måde vil kunne tilgodeses ved indgåelse af aftaler med de almindelige landbrugsudøvere eller ved forpagtning af landbrugsejendomme, og at en almindelig adgang for sådanne selskaber til at erhverve landbrugsejendomme uden dispensation må forekomme betænkelig under hensyn til landbrugserhvervets interesser i det hele taget. Efter forslaget vil der imidlertid ligesom hidtil kunne påregnes meddelt tilladelse til, at virksomheder af den nævnte karakter erhverver landbrugsjord, dels med henblik på oprettelse eller udvidelse af de faste fabriksanlæg, indretning af lagerplads m. v., til iværksættelse af forsøgs- og forædlingsvirksomhed m. m., dyrkning af specielle jordbrugsprodukter, f. eks. som led i erhvervsmæssig frembringelse af gartneriprodukter eller planteskolevirksomhed, samt begrænsede erhvervelser med henblik på iværksættelse af en vis basisproduktion af frø eller andre almindelige markafgrøder, såfremt det på rimelig måde kan sandsynliggøres, at selskabet har et væsentligt behov for besiddelse af egen jord til produktion af sådanne råvarer, og de pågældende afgrøder ikke kan påregnes fremskaffet i tilstrækkelig mængde eller kvalitet på anden måde.

Ejendomsbesiddelse under aktieselskabsformen forekommer kun ganske undtagelsesvis inden for det almindelige landbrug. Det har i øvrigt været opfattelsen, at en udvikling i denne retning må antages at ville indebære en betydelig usikkerhed med hensyn til driftsforholdene inden for landbruget samt let vil kunne indebære en almindelig udhuling